

Minister heeft geteld (9/6)

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

TER BESLISSING

Datum
2 juni 2023

Onze referentie

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)
3

Aan Minister voor APP

nota

Verlenging ESB-regeling 2024- 2027

Aanleiding

De ESB-regeling is bedoeld voor jongeren met arbeidsbeperkingen en ernstige scholingsbelemmeringen, die niet vanuit het reguliere onderwijs de stap naar werk kunnen zetten. De regeling geeft jongeren toegang tot een specialistisch traject (hierna: ESB-traject) waarin met een individuele aanpak scholing en arbeidstoeleiding worden gecombineerd. Hierdoor kunnen jongeren met beperkte kansen in het onderwijs en op de arbeidsmarkt, tóch een beroepsopleiding afronden en werken op een baan die bij ze past. De huidige regeling loopt eind 2023 af en de regeling is door Regioplan geëvalueerd. Hier komt het advies uit voort om de regeling vanaf 2024 opnieuw met vier jaar te verlengen. Om dit mogelijk te maken moet de ESB-regeling worden aangepast en in het kader van een voorhangprocedure worden voorgelegd aan de Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

Wij adviseren u:

1. De ESB-regeling te verlengen in de periode 2024 - 2027.
2. Akkoord te gaan met het indexeren van de ESB-subsidie in de periode 2024-2027 door voortaan loonprijscompensatie (LPO) toe te kennen aan de regeling.
3. Akkoord te gaan met bijgevoegd ontwerp voor een wijzigingsregeling met bijbehorende toelichting, zodat deze aan de Tweede Kamer kan worden voorgelegd in het kader van de wettelijk voorgeschreven voorhangprocedure. Gelet op de tijd die nodig is voor de vervolprocedure wordt gevraagd dit op uiterlijk 13 juni te doen.
4. In te stemmen met bijgevoegde Kamerbrief om de Kamer te informeren over uw voornemen om de ESB-regeling te verlengen en om de ontwerp wijzigingsregeling aan de Tweede Kamer aan te bieden.

Kernpunten

- De scholingsinstellingen die de ESB-trajecten uitvoeren behalen goede resultaten. Meer dan negentig procent van de jongeren die deelnemen aan een ESB-traject, behalen een onderwijskwalificatie. Zestig procent van die deelnemers wordt vervolgens duurzaam geplaatst in een baan. Dit is conform de prestatieafspraken met scholingsinstellingen.
- Er zijn op dit moment nog geen alternatieven waarmee jongeren die vallen onder de ESB-regeling passend kunnen worden ondersteund.

- Voor de uitvoering van de ESB-regeling is structureel 13,3 miljoen euro beschikbaar in de begroting van SZW. Voor verlenging zijn dus geen aanvullende middelen nodig.
- De afgelopen jaren is de ESB-subsidie niet gemuteerd voor prijsinflatie en loonkostenontwikkeling. Er heeft dus geen indexatie plaatsgevonden. Voorgesteld wordt om de subsidie per 2024 wel te indexeren. Deze indexering kan worden gedekt door middelen die SZW jaarlijks ontvangt voor vergoedingen voor loon- en prijsontwikkeling. Indexatie kan daarom eenvoudig worden vormgegeven door voortaan ook LPO specifiek aan de ESB-regeling toe te kennen. Dit brengt geen extra kosten voor SZW met zich mee.
- Verbeterkansen liggen met name bij het bereik van jongeren die baat hebben bij ondersteuning op grond van de ESB-regeling en de aansluiting tussen de ESB-ondersteuning en de reguliere infrastructuur van gemeenten voor onderwijs, zorg en arbeidstoeleiding.
- Om per 2024 de ESB-regeling te kunnen voortzetten, moet de regeling worden verlengd. Die verlenging moet op grond van de Comptabiliteitswet aan de Tweede Kamer worden voorgelegd in het kader van een voorhangprocedure. De voorhangprocedure verloopt na 30 dagen nadat de regeling naar de Kamer is verzonden en deze exacte einddatum is afhankelijk van het moment waarop de regeling naar de Kamer wordt gestuurd. Daarom staat de einddatum van de voorgangprocedure op dit moment nog als pro-memorandum in de brief uitgedrukt. Zodra bekend is wanneer de regeling naar de Kamer wordt gestuurd, wordt een einddatum van de voorhangprocedure in de Kamerbrief opgenomen.
- Na uw akkoord wordt in samenspraak met uw woordvoerder een persbericht opgesteld dat via uw woordvoerder met u wordt afgestemd.

Datum
2 juni 2023

Onze referentie

Toelichting

ESB-regeling

De ESB-regeling maakt mogelijk dat er speciale trajecten voor scholing -en re-integratie zijn voor jongeren die te maken hebben met verschillende uitdagingen die de afronding van hun schoolloopbaan en het vinden van werk structureel in de weg staan, bijvoorbeeld een combinatie van een psychische aandoening en gedragsproblematiek of een onvoorspelbare belastbaarheid wegens een fysieke beperking. Deze jongeren vallen veelal uit in het reguliere onderwijs omdat zij niet om kunnen gaan met de zelfstandigheid die van hen wordt verwacht of de drukke schoolomgeving te veel prikkels bevat. Via de ESB-regeling wordt passende ondersteuning wél mogelijk gemaakt. De regeling geeft jongeren toegang tot een specialistisch traject (hierna: ESB-traject) waarin met een individuele aanpak scholing en arbeidstoeleiding worden gecombineerd. Hierbij wordt aan jongeren met beperkte kansen op de arbeidsmarkt, tóch kansen geboden om een beroepsopleiding af te ronden en te werken op een baan die bij ze past.

Subsidieafspraken

ESB trajecten waar jongeren aan deelnemen duren maximaal 3 jaar en 7 maanden en worden uitgevoerd door vier scholingsinstellingen: Bartiméus, EEGA, Heliomare en Pluryn. Met deze scholingsinstellingen zijn resultaatafspraken gemaakt over opleiding en plaatsing in een baan: negentig procent van de deelnemers behaalt een kwalificatie, zestig procent van deze deelnemers wordt vervolgens in arbeid geplaatst. Als de scholingsinstellingen voldoen aan de

subsidievoorwaarden van de ESB-regeling, ontvangen zij samen jaarlijks in totaal € 13,3 miljoen euro. Hiermee kunnen zij ongeveer 240 jongeren via een traject ondersteunen. Het einddoel is altijd om jongeren duurzaam aan het werk te helpen.

Datum
2 juni 2023

Onze referentie

Voornaamste uitkomsten evaluatie

Het bijgevoegde evaluatierapport geeft inzicht in de wijze waarop de ESB-regeling wordt uitgevoerd en schetst de verbeterkansen voor de toekomst. De evaluatie is begeleid door de ministeries SZW en OCW, UWV, de uitvoerende scholingsinstellingen, VNG, Ingrado, MBO-raad en Lecso (hierna: ESB-partners). Deze partijen werken samen rondom de ondersteuning van jongeren met arbeidsbeperkingen en ernstige scholingsbelemmeringen. De belangrijkste uitkomsten uit de evaluatie zijn:

- De scholingsinstellingen die de ESB-trajecten uitvoeren behalen goede resultaten. Van de instroom in de ESB-regeling sluit meer dan negentig procent van de jongeren het traject af met een kwalificatie. Zestig procent van die deelnemers wordt vervolgens duurzaam geplaatst in een baan. Dit is conform de prestatieafspraken met scholingsinstellingen.
- Hoewel er door gemeenten en het onderwijs de afgelopen jaren vooruitgang is geboekt om onderwijs, zorg en arbeidstoeleiding goed aan elkaar te verbinden, lukt het niet altijd om jongeren met arbeidsbeperkingen en ernstige scholingsbelemmeringen adequaat te ondersteunen. Er is dus nog geen dekkend alternatief voor de ESB-doelgroep. Het blijft daarom nodig om via de ESB-regeling de baankansen van jongeren te vergroten.
- De aangetoonde meerwaarde van de ESB-regeling neemt niet weg dat er ook aandachtspunten zijn. Verbeterkansen liggen met name bij het bereik van jongeren die baat hebben bij ondersteuning op grond van de ESB-regeling en de aansluiting tussen de ESB-ondersteuning en de reguliere infrastructuur van gemeenten voor onderwijs, zorg en arbeidstoeleiding

Indexatie

De afgelopen jaren is de ESB-subsidie niet gemuteerd wegens prijsinflatie en loonkostenontwikkeling. Er heeft dus geen indexatie plaatsgevonden, terwijl de kosten per traject voor de scholingsinstellingen wel zijn gestegen. Daarom is ons voorstel om bij verlenging van de regeling ook het subsidieplafond in de regeling te indexeren.

De ESB-regeling is onderdeel van het re-integratiebudget van UWV, waarvoor SZW jaarlijks LPO (vergoeding voor de loon- en prijsontwikkeling) ontvangt. Indexatie kan daarom eenvoudig worden vormgegeven door voortaan ook LPO specifiek aan de ESB-regeling toe te kennen. Dit brengt geen extra kosten voor SZW met zich mee.

Voorlegging aan de Tweede Kamer

Om de beschikbaarheid van de ESB-ondersteuning ook na 2023 te garanderen, moet de ESB-regeling – conform artikel 4.10, zevende lid, van de Comptabiliteitswet - aan de Tweede Kamer worden voorgelegd in het kader van de zgn. voorhangprocedure. De regeling mag pas worden vastgesteld als het ontwerp 30 dagen aan de Tweede Kamer is overgelegd. Als binnen die periode minimaal 1/5 deel van het grondwettelijk aantal leden nadere inlichtingen vraagt, wordt de subsidieregeling niet vastgesteld dan 14 dagen nadat de inlichtingen zijn verstrekt. Bijgevoegde Kamerbrief bevat de belangrijkste bevindingen uit de evaluatie en gaat – indien u hiermee akkoord bent – in op uw voornemen om de

ESB-regeling met vier jaar te verlengen. Daarnaast benoemt u dat u samen met de ESB-partners op basis van de evaluatie met een aantal verbeterpunten aan de slag gaat. Ten slotte biedt u de Tweede Kamer aan de hand van bijgevoegde Kamerbrief de ontwerp wijzigingsregeling aan in het kader van de voorhangprocedure.

Datum
2 juni 2023

Onze referentie

Nadat de voorhangprocedure is afgerond, kan de regeling worden vastgesteld en gepubliceerd. Inwerkingtreding is voorzien per 1 oktober 2023, zodat de subsidieaanvragers en UWV tijdig aan de slag kunnen voor het traject dat start per 1 januari 2024.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Brief aan de Tweede Kamer over de verlenging van de ESB-regeling	Verzenden aan TK	
2	Wijzigingsregeling ESB	Verzenden aan TK	
3	Evaluatierapport ESB-regeling	Verzenden aan TK	